

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијси савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

по Пријави намјере концентрације привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc.*, Будимпешта, Мађарска и привредног субјекта ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Хрватска

Сарајево, мај 2009. године

Број:01-01-26-005-09-П/09
Сарајево, 12.05.2009. године

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), у вези са чл. 12., 14., 16. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05 и 76/07), а рјешавајући по Пријави намјере концентрације привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска* заступаног од Адвокатске канцеларије Спахо, Мухамеда Кантарџића 3, 71000 Сарајево, и привредног субјекта ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска, запримљеној под бројем: 01-01-26-005-П/09 дана 06.02.2009. године, Конкуренијски савјет, на 88. (осамдесетосмој) сједници одржаној дана 12.05.2009. године, је донио сљедеће

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација на тржишту veleпродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини, која ће настати преузимањем контроле путем стицања већине права гласа привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска*, у привредном субјекту ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска.
2. Ово Рјешење о концентрацији уписује се у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у „Службеном гласнику БиХ“, службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет је дана 06.02.2009. године, запримио Пријаву намјере концентрације број: 01-01-26-005-П/09 (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска* (у даљем тексту: МОЛ или Подносилац пријаве), поднесену по пуномоћенику Адвокатској канцеларији Спахо, Мухамеда Кантарџића 3, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, којом привредни субјект МОЛ намјерава преузети контролу стицањем већине права гласа у привредном субјекту ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска (у даљем тексту: ИНА).

Увидом у поднесену Пријаву утврђено је да иста није уредна и комплетна, у смислу члана 30. став (1) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и чл. 8., 9. и 10. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката («Службени гласник БиХ», број 95/06), те је Конкуренијски савјет, у складу са чланом 31.

истог Закона, затражио допуну дана 04.03.2009.године акт број: 01-01-26-005-2-II/09 и дана 25.03.2009.године акт број: 01-01-26-005-4-II/09.

Подносилац пријаве, у складу са захтјевима Конкурenciјског савјета, допунио је Пријаву потребном документацијом дана 13.02.2009. године поднесак број: 01-01-26-005-1-II/09, дана 12.03.2009. године поднесак број: 01-01-26-005-3-II/09 и дана 03.04.2009. године поднесак број: 01-01-26-005-5-II/09.

Конкурenciјски савјет, након комплетирања Пријаве је дана 22.04.2009. године Подносиоцу пријаве издао Потврду о пријему уредне и комплетне Пријаве број 01-01-26-005-8-II/09, у смислу члана 30. став (3) Закона.

У складу са чланом 30. став (2) Закона Подносилац пријаве је навео да намјерава поднијети захтјев за оцјену концентрације овлаштеном тијелу за оцјену концентрације у Републици Хрватској, Републици Србији и тијелу за конкурenciју Европске уније.

Конкурenciјски савјет је утврдио да је Пријава поднесена у Законом прописаном року, у смислу члана 16. став (1) Закона.

1. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекти *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска* и *ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска.*

1.1. Привредни субјекат МОЛ

Привредни субјект МОЛ је уписан у Регистру привредних друштава у Будимпешти под регистарским бројем Цг.01-10-041683 дана 10.06.1992. године као дионичарско друштво.

Основне дјелатности Привредни субјект МОЛ су истраживање и производња сирове нафте, природног гаса и производа од гаса, прераду, транспорт, складиштење и дистрибуцију сирове нафте, производа од нафте (малопродаја и велепродаја), трансмисију природног гаса, производњу и продају олефина и полиолефина.

Привредни субјект МОЛ, као члан ИНА/МОЛ конзорција са власничким учешћем од 50,0% је дионичар привредног субјекта Енергопетрол д.д. Сарајево, Маршала Тита 36, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Енергопетрол).

Чланови управе/надзорног одбора привредног субјекта МОЛ нису чланови управе/надзорног одбора нити једног привредног субјекта на релевантном тржишту Босне и Херцеговине.

1.2. Привредни субјект ИНА

Привредни субјект ИНА је основан дана 01.01.1964. године и регистрован у Трговачком суду у Загребу, под матичним бројем 080000604. Привредни субјект ИНА је настао спајањем привредног субјекта Нафталина (фирме за истраживање и производњу нафте и плина) и рафинерије у Ријечи, Сиску и Загреб, Трговине (предузеће за домаћу трговину), петрохемијске творнице ОКИ и ДИНУ и творнице умјетних гнојива у Кутини.

Основне дјелатности привредног субјекта ИНА су истраживање и производња нафте и плина у Хрватској и иностранству, увоз природног плина и продаја увозног и домаћег природног плина индустријским потрошачима и дистрибутивним предузећима, прерада нафте и производња деривата, малопродаја деривата и других роба путем малопродајне мреже, трговина сировом нафтом и нафтним дериватима, пружање услуга бушења, ремонта и других радова везаних за истраживање и производњу нафте и плина из копненог дијела и подморја.

1.2.1. Повезана друштва привредног субјекта ИНА у Босни и Херцеговини

Привредни субјект ИНА у Босни и Херцеговини је 100,0% власник у сљедећим привредним субјектима:

Табела 1.

Назив привредног субјекта	Власништво	Власничко учешће (%)
ИНА БХ д.д. Сарајево	Директно	100,00
Интерина д.о.о. Мостар	Директно	100,00
Холдина д.о.о. Сарајево	Директно	100,00
<i>CROSCO international</i> д.о.о. Тузла	Индијектно	100,00

Извор: Пријава намјере концентрације

Привредни субјект ИНА БХ д.д. Сарајево, Азизе Шаћирбеговић 4б, 71000 Сарајево, је регистрован дана 27.07.1998. године под бројем 1-7480 у Кантоналном суду у Сарајеву.

Привредни субјект ИНТЕРИНА д.о.о Мостар, регистрован је под матичним бројем 1-4175, као субјект уписа рјешењем Вишег суда у Мостару број У/И 661/93 од 13.04.1993. године, а сада се води у регистру Општинског суда у Сарајеву под матичним бројем 1-26011 са сједиштем у Сарајеву, Азизе Шаћирбеговић 4б и дјелује на тржишту Босне и Херцеговине у сегменту продаје моторних горива и мазива.

Привредни субјект ХОЛДИНА д.о.о. Сарајево, Азизе Шаћирбеговић 4б, 71000 Сарајево регистрован је под бројем 1-22319 дана 22.08.2007. године у Кантоналном суду у Сарајеву и дјелује на тржишту Босне и Херцеговине у сектору продаје моторних горива и мазива.

Привредни субјект *CROSCO International* д.о.о. Тузла, Хасана Бркића 72, 75000 Тузла, регистрован је у Кантоналном суду у Тузли под бројем 1-1421 дана 04.10.2007. године.

Привредни субјект ИНА у Босни и Херцеговини има преко 10,0% власничког учешћа у сљедећим привредним субјектима:

Табела 2.

Назив привредног субјекта	Власништво	Власничко учешће (%) ¹
Енергопетрол д.д. Сарајево	Директно	(..)**
ТГА д.д.Столац	Индијектно	(..)**
Крајина оромет д.о.о. Бања Лука	Директно	(..)**

Извор: Пријава намјере концентрације

¹ (..)** - Подаци представљају пословну тајну

1.3. Повезана друштва привредног субјекта ИНА и привредног субјекта МОЛ у Босни и Херцеговини

Привредни субјект Енергопетрол је евидентиран у Општинском суду Сарајево, под матичним бројем 1-21070, рјешењем број: УФ/И-60/04 од дана 06.05.2004. године.

ИНА/МОЛ конзорциј има (..)**% учешћа у привредном субјекту Енергопетрол од којих привредном субјекту МОЛ припада (..)**%, док (..)**% дионица је у власништву Владе Федерације БиХ и мањинских дионичара.

Основне регистроване дјелатности привредног субјекта Енергопетрол су трговине на мало и велико моторним горивима, мазивом и сличним производима.

2. Обавеза пријаве намјере концентрације

Обавеза пријаве намјере концентрације привредних субјеката, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту, износе преко 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији, при чему је најмање један привредни субјект учесник концентрације регистрован на територији Босне и Херцеговине.

Укупни приходи учесника концентрације, на дан 31.12.2008. године:

Табела3.

Р.б.	Назив привредног субјекта	На свјетском нивоу (КМ)	У Босни и Херцеговини (КМ)
1.	МОЛ	(..)**	(..)**
2.	ИНА д.д. Загреб	(..)**	(..)**

Извор: Пријава намјере концентрације

Укупни приход учесника концентрације остварен продајом роба на свјетском тржишту износи преко 100.000.000,00 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, односно привредни субјекат МОЛ је остварио приход од (..)** КМ на дан 31.12.2008. године, а привредни субјект ИНА приход од (..)** КМ, те с обзиром да је један од учесника концентрације регистрован у Босни и Херцеговини, Подносилац пријаве, на основу члана 14. став (1) Закона, је обавезан поднијети Пријаву.

3. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурнцијски савјет је у провођењу поступка оцјене допуштености предметне концентрације примјенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06), те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката.

4. Правни основ и облик концентрације

Правни основ предметне концентрације, у смислу члана 30. став (1) тачка а) Закона дефинисан је чланом 8. тачка ф) алинеја 3. Одлуке о начину подношења пријаве и критерији за оцјену концентрација привредних субјекта.

² (..)** - Подаци представљају пословну тајну

Као правни основ предметне концентрације Подносилац пријаве је доставио Прву измјену и допуњу Уговора о међусобним односима дионичара, закључену дана 30.01.2009. године између Владе Републике Хрватске и Привредног субјекта МОЛ.

Првом измјеном и допуном Уговора о међусобним односима дионичара, преноси се дио управљачких права у привредном субјекту ИНА, са Владе Републике Хрватске на привредни субјект МОЛ, чиме привредни субјект МОЛ стиче контролу или доминантни утицај над друштвом ИНА.

Наиме, јавном понудом за добровољно преузимање дионица привредног субјекта ИНА, објављеном дана 05.09.2008. године у Народним новинама Републике Хрватске број 101/08, привредни субјект МОЛ, предвидио је стицање већинског учешћа у истом, али стиче свега (..)**³% власништва.

Будући да привредни субјект МОЛ није добровољном понудом преузео већинско власничко учешће (Табела 4) у привредном субјекту ИНА (Рјешење Конкуренцијског савјета број:01-03-26-037-16-П/08, од 20.11.2008. године о допуштености концентрације) исти је поднио нову Пријаву Конкуренцијском савјету.

Власничка структура привредног субјекта МОЛ након затварања добровољне понуде за преузимање дионица привредног субјекта ИНА на дан 17.10.2008. године, је сљедећа:

Табела 4.

Назив власника дионица	Број дионица	Власничко учешће %
МОЛ	4.715.538	47,155
Влада Републике Хрватске	4.483.552	44,836
Приватни и институционални инвеститори	800.910	8,009
Укупно	10.000.000	100,00

Извор: *web* страница привредног субјекта ИНА д.д. Загреб

Правни облик предметне концентрације је преузимање контроле стицањем већине права гласа, у смислу члана 12. став (1) тачка (б) под 2) Закона, привредног субјекта МОЛ, над привредним субјектом ИНА.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта релевантно тржиште производа обухваћа све производе и/или услуге за које потрошачи сматрају да су међусобно замјениви с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цијелу или дио територије Босне и Херцеговине, на којој

³ (..)** - Подаци представљају пословну тајну

тржишни конкуренти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима који то тржиште битно разликују од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Приликом анализе релевантног тржишта учесника предметне концентрације Конкуренцијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште предметне концентрације велепродаја и малопродаја нафте и нафтних деривата.

Релевантним географским тржиштем сматра се тржиште Босне и Херцеговине из разлога што учесник концентрације привредни субјект ИНА врши продају и дистрибуцију нафте и нафтних деривата на читавој територији Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, релевантним тржиштем предметне концентрације сматра се тржиште велепродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата на цијелој територији Босне и Херцеговине.

6. Анализа релевантог тржишта

У анализи релевантног тржишта учесника предметне концентрације и процјенама тржишних учешћа, кориштени су подаци достављени од Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине, Агенције за статистику Босне и Херцеговине, Вањскотрговинске коморе Босне и Херцеговине као и подаци достављени у Пријави.

6.1. Велепродаја нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини

Тржишна учешћа главних учесника и конкурената на тржишту велепродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини:

Табела 5.

Р.б.	Назив привредног субјекта	Тржишно учешће (%)
1.	ИНА БХ (Холдина + Интерина) Сарајево	10-20
2.	<i>Hifa Oil</i> Сарајево	0-10
3.	Петрол БиХ Сарајево	0-10
4.	Антуновић Брчко	0-10
5.	<i>Sibex</i>	0-10
6.	Хигат	0-10
7.	Суперпетрол Бања Лука	0-10
8.	Енергопетрол Сарајево	0-10
9.	Остали	20-40
	Укупно	100
	Укупно (1+8)	10-20

Извор: Пријава намјере концентрације

У сегменту велепродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини, конкуренција је изражена и јака, што указује и податак да највеће појединачно тржишно учешће од (..)**⁴% има привредни субјект ИНА БХ (Холдина /Интерина) Сарајево, док први конкурент привредни субјект *Hifa Oil* Сарајево има тржишно учешће (..)**%.

⁴ (..)** - Подаци представљају пословну тајну

Повезана друштва привредног субјекта ИНА (Интерина д.о.о., Холдина д.о.о. и Енергопетрол д.д.) заједно на тржишту Босне и Херцеговине у сегменту veleпродаје остварују тржишно учешће од (..)**% (Табела 5.), док привредни субјекат МОЛ није регистрован у Босни и Херцеговини, већ дистрибуцију нафте и нафтних деривата врши искључиво индиректно преко локалних дистрибутера и трговаца.

Из наведених података може се закључити да се предметном концентрацијом не ствара доминантан положај за учеснике концентрације на тржишту veleпродаје нафте и нафтних деривата у Босну и Херцеговину, те да се исти неће моћи понашати независно у односу на конкуренте.

6.2. Малопродаја нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини

У Босни и Херцеговини постоји преко 500 регистрованих локалних дистрибутера и трговаца односно око 1108 бензинских пумпи, од чега је око 65,0% у власништву правних и физичких лица који имају мање од 5 бензинских пумпи, док је преосталих 35,0% бензинских пумпи на релевантном тржишту у власништву слједећих правних особа:

Табела 6.

Р.б.	Назив привредног субјекта	Број бензинских пумпи	Тржишно учешће (%)
1.	НИРС Петрол Бања Лука	80	7,22
2.	Енегопетрол Сарајево	65	5,86
3.	Холдина Сарајево и Интерина Мостар	44	4,00
4.	Холдина Сарајево(користе други субјекти)	4	0,36
5.	<i>Petrol BH Oil</i> Сарајево	38	3,42
6.	Петрол Љубушки	22	2,00
7.	ОМВ Сарајево	21	1,90
8.	<i>Zovko Oil</i> Жепче	16	1,44
9.	Крајина Петрол Бања Лука	15	1,35
10.	ХИФА Сарајево	8	0,72
11.	Чавкуновић Бихаћ	7	0,63
12.	Мандић Петрол Источно Сарајево	5	0,45
13.	Остали	783	70,65
	Укупно	1108	100,00
	Укупно 2+3	109	9,84

Извор: Пријава намјере концентрације

Супсидијарна друштва привредног субјекта ИНА (Интерина д.о.о., Холдина д.о.о. и Енергопетрол д.д.), заједно на тржишту Босне и Херцеговине (Табела 6.) имају укупно 9,86% бензинских пумпи (односно малопродаје), док привредни субјекат МОЛ на релевантном тржишту нама бензинских пумпи нити тржишног учешћа у малопродаји.

Према анализама података утврђено је постојање јаке конкуренције на тржишту малопродаје јер су тржишна учешћа учесника релативно ниски, те да провођењем предметне концентрација неће доћи до промјене тржишних учешћа.

7. Оцјена предметне концентрације

Конкурентијски савјет је, након процјене и анализе података и утврђених чињеница, у смислу члана 17. Закона, оцијенио да провођење предметне концентрације неће нарушити постојећу тржишну конкуренцију, с обзиром да привредни субјект МОЛ

индиректно, путем привредног субјекта ИНА, дјеломично врши контролу над привредним субјектима регистрованим у Босни и Херцеговини: (Интерина д.о.о., Холдина д.о.о. и Енергопетрол д.д.), те се провођењем предметне концентрације не повећава тржишно учешће на тржишту veleпродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини.

Приликом оцјене предметне концентрације, Конкурентијски савјет је имао у виду и чињеницу да се у конкретном случају ради о екстериторијалној концентрацији, обзиром да учесници концентрације дјелују на свјетском нивоу, те да предметна концентрација има утицај на тржишту Босне и Херцеговине путем дјеловања регистрованих супсидијарних привредних субјеката (Интерина д.о.о., Холдина д.о.о. и Енергопетрол д.д.), те индиректно продајом/дистрибуцијом нафте и нафтних деривата учесника предметне концентрације.

Такође, Конкурентијски савјет је утврдио да не постоје законске нити административне баријере у сегменту увоза/veleпродаје/малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини и велики број регистрованих локалних дистрибутера и трговаца (преко 500) што осигурава слободну тржишну конкуренцију.

У складу са наведеним, Конкурентијски савјет је утврдио да се предметном концентрацијом привредних субјеката не ствара нити јача доминантан положај на релевантном тржишту veleпродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини, те је одлучио као у диспозитиву овог Рјешења.

8. Административна такса

На ово Рјешење подносилац Пријаве, у складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка д) 1) Одлуке о административним таксама у вези са процесним радњама пред Конкурентијским савјетом («Службени гласник БиХ», број 30/06), обавезан је платити административну таксу у износу од 2.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

9. Упутство о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Рјешења односно од дана његовог објављивања.

Предсједник

др. Стјепо Прањић